

Hvorfor bruker mange tjenesteavdelingen ?

Ingvild har snakket med flere medlemmer om hvorfor de benytter tjenesteavdelingen i Landbruk Nordvest til å ha ansatte avløsere, og ordne med utlønning etc. hos oss. Det må være noen fordeler med dette som disse er opptatt av, enten det gjelder ferie/fritid - eller sykdomsavløsning.

Avløserring i Vestnes

En formiddag i november treffer jeg tre gårdbrukere og en avløser i Vestnes. Dette er en avløserring som setter opp arbeidsplan for avløseren et halvår framover. To av dem, som jeg har tatt en nærmere prat med; Erlend Sellereite og Hans Frafjord, har også en utenlandsk avløser som pleier å komme 1 ½ - 2 mnd. flere ganger gjennom året.

Jeg bruker mye penger til avløsning på ett år, langt utover tilskuddet, sier Sellereite. Men det er verdt det. Gjennom å dele på en avløser på flere, og bruke landbrukstjenesten som formell arbeidsgiver, får vi hjelp til å administrere det hele gjennom arbeidsplan og alt i forbindelse med utlønning, sier Frafjord. Så lenge avløseren leverer inn timene sine og vi godkjenner dem og betaler, slipper vi å tenke mer på at vedkommende lønnes hver mnd. Jeg har ikke finregnet på dette, men synes det er bra at avløser sikres god forsikringsordning og pensjonssparing f.eks. Og Landbruk Nordvest yter en service for oss medlemmene.

Hans Frafjord og Erlend Sellereite ved kjøkkenbordet hos Frafjord.

Erlend Sellereite peker på to positive sider ved det å ha avløsere. Det ene er at man gjennom å ha noen som er så godt kjent med fjøset og dyrene der, kan få gjort annet gårdsarbeid som venter ute i travle tider. Og han karene fra Litauen kan også med skog- og beiterydding. Det er fint å ha noen som kan stille i fjøset om vinteren og, når jeg blir nødt til å dra av gårde på brøyting som jeg tar på meg, sier Erlend.

Den andre siden ved å ha avløser, er at man kan få mer tid sammen med kona og andre i familien, til å unne seg en reise eller finne på noe sammen. Hans Frafjord sier seg enig i dette. Når fruen er på arbeid utenom, vi spiser middag på ettermiddagen, og jeg går ut igjen til langt på kveld.. – Da blir det ikke mye tid igjen i lag når jeg kommer inn igjen. Karene er samstemte om at damene sikkert også er glade for at de har dyktige avløsere som kan jobbe selvstendig.

Og hva om det skjer oss noe, skyter Hans inn. Det ligger en trygghet i å vite at flere er kjent med arbeidet her, en beredskap. Så ler de litt begge to når de tenker på at de ikke er noen ungdommer lenger. Tida går kun framover, vi kan ikke stille den tilbake, legger undertegnede til. Når jeg drar fra Vikvegen har ringavløseren fått ny arbeidsplan satt opp ut juni – 2019.

Bruk av sesongarbeider

Nils Arne Gule i Bud har gjennom omtrent 10 år sendt kyrne på fellesbeite om sommeren. Da har han ungdyr på beite hjemme, og kun okser i fjøset. Det letter denne årstida siden bonden også driver med hytteutleie på Gule. Han har også familie som hjelper han innimellom. Alle er ansatt og lønnes hos Landbruk Nordvest. Nils Arne synes dette er enkelt og greit. Han slipper unna en del papirarbeid, vi beregner arbeidsgiveravgift og feriepengene, og får sendt A-meldingen.

Det gjør det også veldig enkelt å få vite hva man har benyttet til avløsning gjennom året, når jeg skal rapportere det, sier Gule.

Tjenesteavd. har oversikt for meg.

Når man må ha hjelp

Ole Fredrik Rødal fra Farstad i Fræna har flere ganger måtte bli helt avhengig av å få hjelp på gården sin. Han har melkebruk. I høst ble han veldig syk i løpet av ei helg, og mandag den 29. oktober lå han til operasjon på Molde sykehus. Der ble han i 8 dager før han kunne dra hjem. Hjemme sto kyr og kalver i fjøset som før de og måtte ha tilsyn, fôring og melking. Nå er Rødal sykmeldt ut året.

Det er når sånne situasjoner oppstår man er glad for at man har et nettverk rundt seg, at man har gode nabo-bønder og har hatt avløsere innom tidligere, på fritidsavløsning, som er kjent med rutine her. - Tenk hvis det blir krise noe sted det aldri har vært en avløser innom. Sånt tenker kanskje ikke alle over før man står midt oppi det.

Hos Ole Fredrik var det noen han fikk avtalt med selv gjennom den første helga og noen dager etterpå, så ble Landbruk Nordvest oppringt når det ble klart at her trengtes det landbruksvikar og avløsere over lenger tid.

– Det er klart at landbruksvikaren kan ikke jobbe mange uker i strekk uten å ha fri, det trengs flere, sier Ole Fredrik Rødal. – Jobben som kun en mann gjør i det daglige her til vanlig, må plutselig dekkes opp av en hel gjeng med andre folk.

Det kan nok være vanskelig for noen å fordøye, men sånn er det bare, noen dager passer for noen å jobbe, andre dager passer for noen andre å jobbe. Og noen jobber kun helger, fordi de har annen jobb på hverdager. Da er det greit at det sitter noen på et kontor og kan hjelpe til å sette opp en arbeidsplan over avløsere slik at alle dager er dekt opp, at de tar på seg den logistikk jobben.

Rødal tilføyer igjen hvor viktig det er med et nettverk rundt seg av andre gårdbrukere også. En annen gang kan det være naboen som behøver hjelp og da stiller man selvfølgelig opp. Vi kan ikke be avløsere, som kanskje bor et stykke unna også, om å stikke innom flere ganger per dag enn de to hovedfjøsstellene. Det kan være greit å be noen i familien eller en bonde i nærheten om å stikke innom fjøset sammen med seg (hvis man kan gå ut) for å se etter en nyfødt kalv, eller om ei maskin går i stykker f.eks.

Ole Fredrik Rødal sier også at det er viktig at de som er interessert i å jobbe som avløsere får seg nok arbeid. Ellers kan de lett gå lei og forsvinne til andre yrker.